

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitsna pola 2

Sobota, 28. avgust 2021 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

Izpitsni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitsna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitsna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtrega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtrega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

M 2 1 2 5 6 1 2 2 0 2

Konceptni list

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A

1. naloga: Barok na Slovenskem

1.1. Časovno opredelite obdobje baroka na Slovenskem.

(1 točka)

1.2. Katera zgodovinska okoliščina je spodbudila razcvet sakralne umetnosti v tem obdobju?

(1 točka)

1.3. Ljubljana velja za eno od središč baroka na Slovenskem. Katero društvo je tudi zaslužno za baročni videz naše prestolnice?

(1 točka)

1.4. Z dvema navedbama predstavite značilnosti tlora na sliki 1.1a.

(2)

Katero tlorisno zasnovo prepoznote v tlorisu na sliki 1.2a?

(1)

Navedite še dve oblikovni značilnosti baročne sakralne arhitekture.

(2)
(5 točk)

- 1.5. Poimenujte arhitekturo na slikah 1.1, 1.3 in 1.4 ter ji dopišite ustrezno številko poslikave na slikah 1.5, 1.6 in 1.7.

Slika 1.1: _____

_____

Slika 1.3: _____

_____

Slika 1.4: _____

_____

(3 točke)

- 1.6. Poimenujte enega slikarja, čigar dela so predstavljena v slikovnem gradivu te naloge.

_____

(1)

Kako imenujemo značilno poslikavo tega obdobja, predstavljeno v slikovnem gradivu te naloge?

_____

(1)

(3 točke)

Kaj je apoteoza?

_____

(1)

(3 točke)

- 1.7. Zakaj lahko spomenik na slikah 1.3, 1.3a in 1.3b opredelimo kot celostno umetnino?

_____

_____

(1 točka)

2. naloga: Realizem

2.1. Datirajte obdobje realizma in imenujte obdobje umetnosti, ki je sledilo.

(2 točki)

2.2. Navedite dve oblikovni in/ali vsebinski značilnosti realizma.

(2 točki)

2.3. Imenujte deželo, kjer se je uveljavil realizem, in enega od slikarjev.

(2 točki)

2.4. Poleg slikanja v ateljeju so šli slikarji realizma slikat tudi v naravo. Kako imenujemo slikanje v naravi?

---

(1)

Katera slikarska šola je uveljavila ta način slikanja?

---

(1)

Imenujte nov pripomoček za ustvarjanje podob, ki je močno vplival na slikarstvo tega obdobja.

---

(1)

(3 točke)

2.5. Slovenski slikarji realizma so veliko ustvarjali v tujini. Imenujte slikarja, ki je v tujini ustanovil svojo slikarsko šolo. Katero delo na slikah od 2.1 do 2.5 je njegovo? Imenujte to umetnino.

Ime slikarja: _____ (1)

Naslov slike: _____ (1)
(2 točki)

2.6. Kdo je naslikal umetnino na sliki 2.5?

(1)

S tremi navedbami predstavite okoliščine nastanka te znane umetnine in njen pomen za umetnost.

---

(3)
(4 točke)

3. naloga: Interier v likovni umetnosti

- 3.1. Prepoznejte in imenujte dve umetnostni obdobji, ki sta še posebej posvetili pozornost oblikovanju interierja in sta predstavljeni na slikah 3.1 in 3.2.

Slika 3.1: A horizontal diagram showing three main components. On the left is a box labeled 'n' with a downward arrow pointing to a box labeled 'N'. To the right of this is a box labeled 'p' with a downward arrow pointing to a box labeled 'N'.

Slika 3.2: _____ (2)

Izberite si eno obdobje in napišite dve njegovi oblikovni značilnosti.

_____ (2)
_____ (1 to 3)

(2)
(4 točke)

- 3.2. Posebno pozornost interierju v slikarstvu so posvečali predvsem v deželi, v kateri je nastalo delo na sliki 3.3. Poimenujte to deželo.

---

(1)

Oglejte si sliko 3.3. V tem umetniškem delu prepoznejte dva neposredno spoznavna motiva. Zapišite, katera dva motiva sta to.

S pomočjo detaila na sliki 3.3a zapišite, kateri likovni element je slikar poučil

---

(1)
(4 točke)

3.3. Kateri dve socialni okolji sta predstavljeni na slikah 3.3 in 3.4?

---

(1)

Na sliki 3.4 je značilen slovenski interier. Zapišite eno njegovo etnološko značilnost.

---

(1)
(2 točki)

3.4. Z dvema navedbama zapišite, kakšno je vzdušje na sliki 3.4.

(2 točki)

3.5. Navedite dve oblikovni značilnosti slike 3.5.

(2 točki)

3.6. V interier na sliki 3.6 so vključene oblike, ki se podrejajo spominom, podzavesti, asociacijam in sanjam. Poimenujte smer umetnosti, ki ji pripada likovno delo.

(1 točka)

4. naloga: Prepoznavanje umetnika

- 4.1. Na slikah od 4.1 do 4.4 so predstavljena dela umetnika, ki je v slikarstvo uvedel precej novosti. Napišite priimek tega umetnika in državo, v kateri je večino časa živel in delal.

Priimek: _____

Država: _____ (2)

Kljud temu, da je umetnik slogovno zelo samosvoj, napišite, v katero umetnostnozgodovinsko obdobje ga po navadi uvrščamo.

Poleg slikanja na platno se je posebej proslavil še v eni tehniki, kot je upodobljena na sliki 4.4.

Kateri?

Določite neposredno spoznavni motiv na slikah 4.1 in 4.2.

Slika 4.1: Slika koja prikazuje rezultat eksperimenta u kojem je primenjena metoda srednjih vrijednosti.

Slika 4.2: _____ (2)

Ista motiva sta upodobila tudi avtorja slik 4.5 in 4.6. Poimenujte ju.

Avtor slike 4.5: _____

Avtor slike 4.6: _____ (2)

Z dvema navedbama opišite razlike med slikama 4.1 in 4.5.

(2)
(6 točk)

4.3. Oglejte si umetnino na sliki 4.3.

Napišite, na kateri pomemben zgodovinski dogodek se nanaša upodobitev.

---

(1)

Kdo je glavni junak dela?

---

(1)

Kako je upodobljena figura, da imamo občutek, kot da izstopa iz slike?

---

(1)

Kako imenujemo močan kontrast med svetlim in temnim?

---

(1)
(4 točke)

4.4. Kaj je glavno sporočilo grafične serije, ki ji pripada delo na sliki 4.4?

(1 točka)

5. naloga: Palače v novem veku

5.1. Stavbi na slikah 5.1 in 5.1a ter 5.2 in 5.2a imata isto funkcijo. Napišite jo.

(1)

Za vsako stavbo posebej zapišite po dve oblikovni značilnosti.

Sliki 5.1 in 5.1a:

---

(2)

Sliki 5.2 in 5.2a:

---

(2)
(5 točk)

5.2. Stavbi na slikah 5.3 in 5.3a ter 5.4 sta operi. Navedite, v katerih mestih se stavbi nahajata.

Slik 5.3 in 5.3a:

Slika 5.4: _____ (2)

Izberite si eno stavbo, določite smer/slog in navedite dve oblikovni značilnosti.

Smer/slog:

(1)

Oblikovni značilnosti: _____

(2)
(5 točk)

- 5.3. V Ljubljani ima značaj palače Plečnikova Narodna univerzitetna knjižnica (sliki 5.5 in 5.5a). Navedite dve arhitekturni značilnosti zunanjščine stavbe.

(2 točki)

- 5.4. Opredelite smer, v kateri je nastala stavba na sliki 5.6. Navedite dve značilnosti tovrstne arhitekture.

Smer: _____ (1)

Značilnosti: _____
_____

(2)
(3 točke)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. (3 točke)
5. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike. (5 točk)
6. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnopovezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnopovezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na slikah 8.1 in 8.1a in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na slikah 8.1 in 8.1a s tistim na slikah 8.2 in 8.2a glede na namen, vsebino, obliko in material. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnopovezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

Številka izbrane naloge: _____

M 2 1 2 5 6 1 2 2 2 0

M 2 1 2 5 6 1 2 2 2 1

21/36

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 2)

Slike 1.1, 1.1a in 1.1b: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992.

Sliki 1.2 in 1.2a: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992.

Slike 1.3, 1.3a in 1.3b: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992.

Sliki 1.4 in 1.4a: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992.

Slika 1.5: http://baroque_ceiling.udu.cas.cz/imagines_newsgroup/. Pridobljeno: 2. 3. 2015.

Slika 1.6: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992.

Slika 1.7: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992.

Slika 2.1: <https://www.wga.hu/art/>. Pridobljeno: 28. 6. 2019.

Slika 2.2: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/2e/>. Pridobljeno: 20. 4. 2015.

Slika 2.3: <https://sl.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 1. 6. 2020.

Slika 2.4: B. Jaki idr., Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja: vodnik, Narodna galerija, Ljubljana 1998.

Slika 2.5: <http://www.ng-slo.si/>. Pridobljeno: 9. 6. 2013.

Slika 3.1: https://act.art.queensu.ca/details_dual.php?i=3444&j=3445. Pridobljeno: 1. 6. 2020.

Slika 3.2: Debicki idr., Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998.

Sliki 3.3 in 3.3a: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 20. 10. 2017.

Slika 3.4: <http://www.ng-slo.si/si/imagemlib/zoom/default/ZBIRKE/NGS/NGS0305.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.

Slika 3.5: <https://www.hermitagemuseum.org/wps/portal/hermitage/>. Pridobljeno: 2. 8. 2018.

Slika 3.6: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana 1993.

Slika 4.1: <https://www.wga.hu/frames-e.html?/html/g>. Pridobljeno: 1. 6. 2020.

Slika 4.2: <https://www.wga.hu/frames-e.html?/html/g>. Pridobljeno: 1. 6. 2020.

Slika 4.3: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a.d., David & Charles, Newton 2004.

Slika 4.4: <https://commons.wikimedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 1. 6. 2020.

Slika 4.5: <https://sl.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 17. 11. 2020.

Slika 4.6: R. G. Tansey, idr., Gardner's Art through the ages, Harcourt Brace College Publishers 1996.

Sliki 5.1 in 5.1a: <https://archeyes.com/>. Pridobljeno: 1. 6. 2020.

Slika 5.2: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 1. 6. 2020.

Slika 5.2a: <https://i.pinimg.com/originals/39/f9/ab/39f9abf2b43c656bd86b6aa0ef0218c9.jpg>. Pridobljeno: 1. 6. 2020.

Slika 5.3: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.

Slika 5.3a: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 11. 11. 2015.

Slika 5.4: <https://www.freeimages.com/photo/>. Pridobljeno: 1. 6. 2020.

Slika 5.5: https://farm4.staticflickr.com/3499/3906431993_842b53b635_b.jpg. Pridobljeno: 13. 6. 2013.

Slika 5.5a: <http://www.openhouseslovenia.org/>. Pridobljeno: 13. 6. 2013.

Slika 5.6: H. H. Arnason in M. Prather, A History of Modern Art, Thames and Hudson, London 1998.

Slika 6.1: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.

Slika 6.2: N. Lynton, Zgodba moderne umetnosti, Cankarjeva založba, Ljubljana 1994.

Slika 7.1: <http://www.wga.hu/index1.html>. Pridobljeno: 9. 6. 2013.

Slika 7.2: več avtorjev, Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopédija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.

Slika 8.1: https://farm4.staticflickr.com/3499/3906431993_842b53b635_b.jpg. Pridobljeno: 13. 6. 2013.

Slika 8.1a: <http://www.openhouseslovenia.org/>. Pridobljeno: 13. 6. 2013.

Slika 8.2: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 1. 6. 2020.

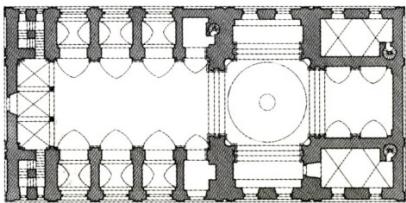
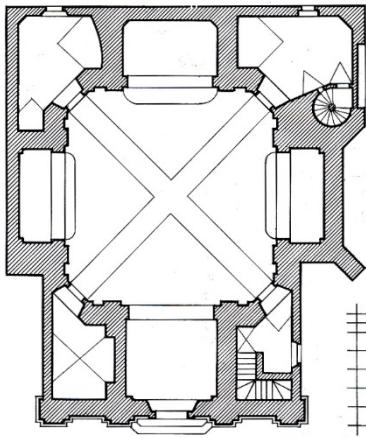
Slika 8.2a: <https://www.architecturaldigest.in/content/>. Pridobljeno: 1. 6. 2020.

Prazna stran

Prazna stran

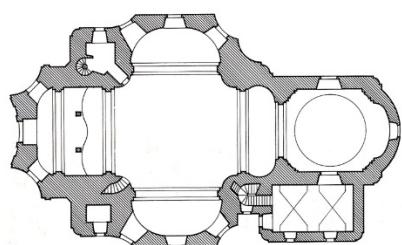
Barvna priloga (k Izpitni poli 2)**1. naloga: Barok na Slovenskem***Slika 1.1**Slika 1.1b**Slika 1.1a**Slika 1.2**Slika 1.2a*

Slika 1.3

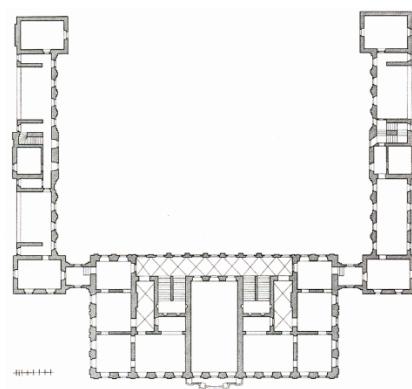
Slika 1.3b

Slika 1.3a

Slika 1.4

Slika 1.4a

M 2 1 2 5 6 1 2 2 2 7

27/36

Slika 1.5

Slika 1.6

Slika 1.7

2. naloga: Realizem*Slika 2.1**Slika 2.2**Slika 2.3**Slika 2.4**Slika 2.5*

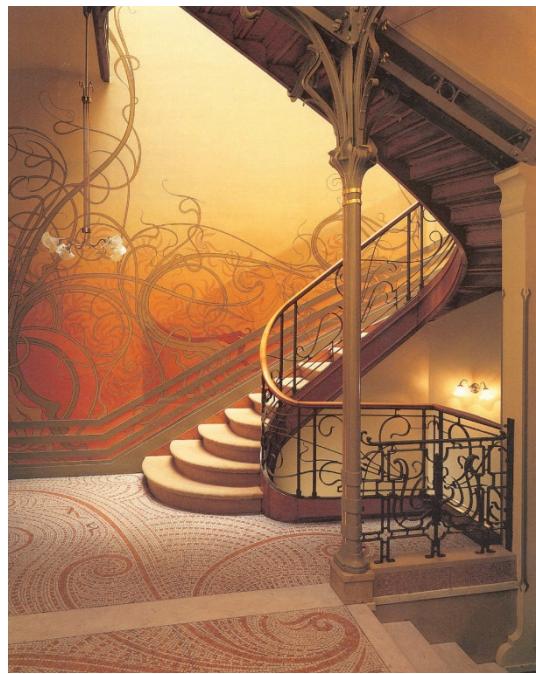
M 2 1 2 5 6 1 2 2 2 9

29/36

3. naloga: Interier v likovni umetnosti

Slika 3.1

Slika 3.2

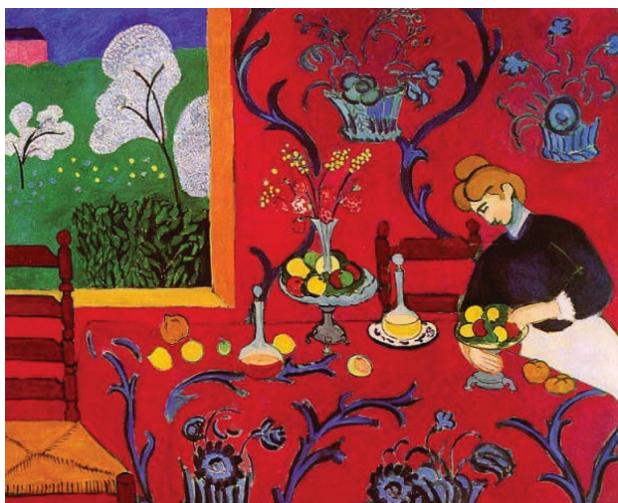
Slika 3.3

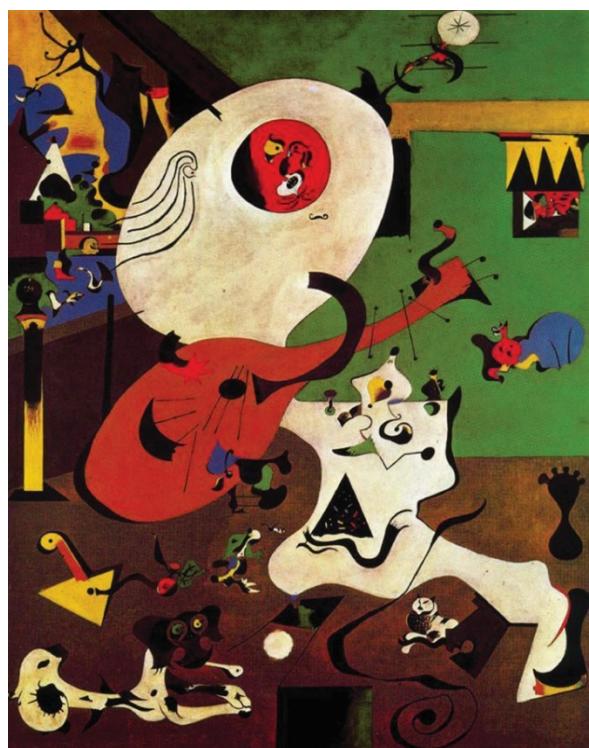
Slika 3.3a

Slika 3.4

Slika 3.5

Slika 3.6

M 2 1 2 5 6 1 2 2 3 1

4. naloga: Prepoznavanje umetnika

Slika 4.1

Slika 4.2

Slika 4.3

Slika 4.4

Slika 4.5

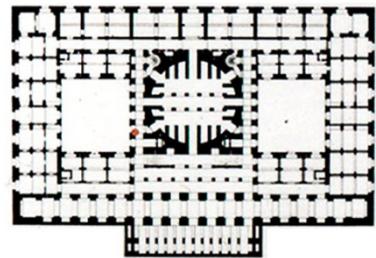
Slika 4.6

5. naloga: Palače v novem veku

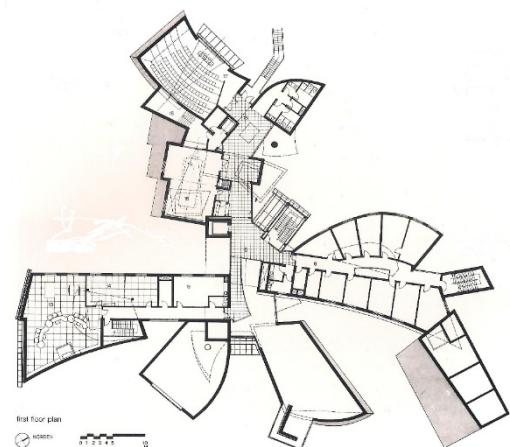
Slika 5.1

Slika 5.1a

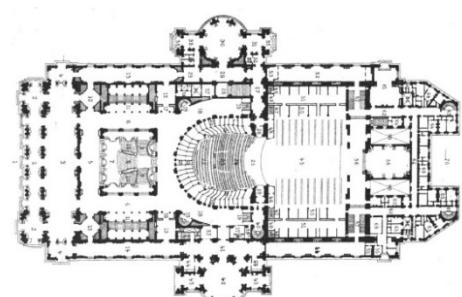
Slika 5.2

Slika 5.2a

Slika 5.3

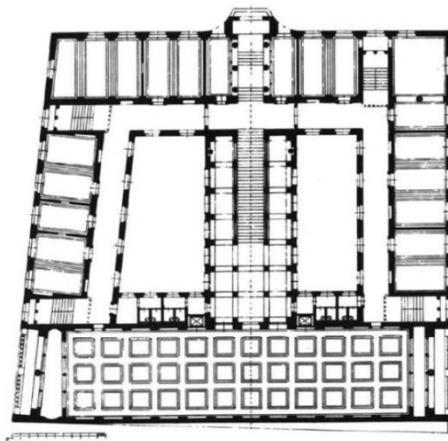
Slika 5.3a

Slika 5.4

Slika 5.5

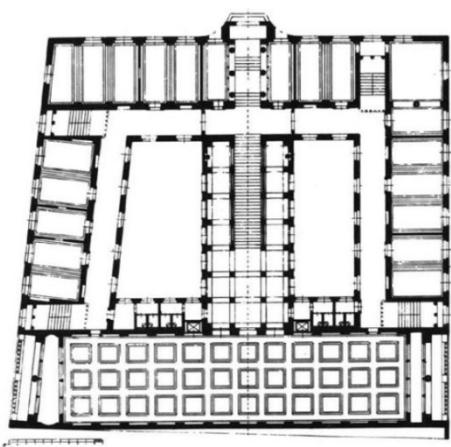
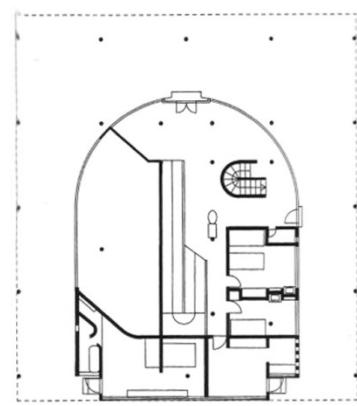
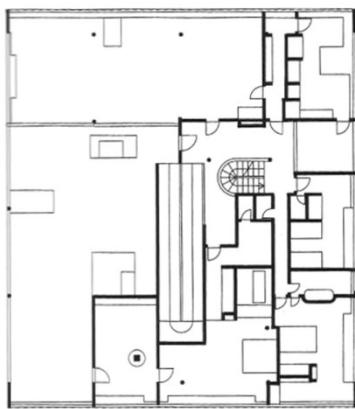
Slika 5.5a

Slika 5.6

6. naloga*Slika 6.1**Slika 6.2*

7. naloga*Slika 7.1**Slika 7.2*

8. naloga*Slika 8.1**Slika 8.1a**Slika 8.2**Slika 8.2a*